

Blauwband - de helft van een dodelijk duo

De blauwband is een kleine, karperachtige zoetwatervis uit Oost-Azië. Hij wordt gezien als een van de meest succesvolle invasieve exoten wereldwijd. In minder dan 50 jaar heeft de soort 32 landen gekoloniseerd, van Centraal-Azië tot West-Europa en Noord-Afrika. In de meeste gevallen lift de blauwband onbedoeld mee met het transport van karperachtigen ten behoeve van viskwekerijen.

Diverse exotische vissoorten koloniseren de Nederlandse binnenwateren momenteel in rap tempo, bijvoorbeeld de verschillende grondelsoorten (*Gobiidae*). Deze soorten hebben een aantal biologische kenmerken gemeenschappelijk, die hen in staat stellen leefgebieden ver buiten hun oorspronkelijk areaal makkelijk te koloniseren. Ook de blauwband kent zo'n strategie. Hij heeft een korte generatietijd, produceert veel eieren, bouwt (primitieve) nesten, vertoont broedzorg en is bestand tegen extreme habitatcondities. Wanneer de blauwband met de helpende hand van de mens ergens wordt geïntroduceerd, zal deze zich dus vaak eenvoudig kunnen vestigen en zich verder uitbreiden. Interessant is dan te weten wat het effect daarvan is op de oorspronkelijke fauna. Groot is de blauwband niet en erg roofzuchtig evenmin. Het venijn zit in dit geval in de ziekteverwekker die hij bij zich draagt.

De blauwband zorgt voor de verspreiding van de parasiet *Sphaerothecum destruens*. De blauwband zelf is vanuit zijn oorspronkelijke leefgebied al bekend met deze parasiet en ondervindt geen hinder. De parasiet verspreidt zich als spore makkelijk in zoetwater en infecteert zo andere vissoorten. Inheemse vissoorten zijn niet berekend op deze parasiet en vertonen na infectie ontstekingen aan organen, waarop sterfte volgt. Eerder onderzoek toonde al aan dat de parasiet verantwoordelijk is voor een sterke achteruitgang van het vetje (*Leucaspis delineatus*).

Uit onderzoek van RAVON in samenwerking met de Radboud Universiteit blijkt dat een groot deel (74%) van de blauwbanden in wateren langs de Maas ook drager is van de parasiet. Recentelijk hebben we ook aangetoond dat inheemse vissoorten geïnfecteerd zijn, waaronder de Rode Lijstsoorten vetje en bittervoorn. Of populaties van deze soorten daadwerkelijk een achteruitgang vertonen als gevolg van deze parasiet is nu de vraag.

Meer lezen?

<http://www.ravon.nl/Infotheek/Soortinformatie/Vissen/Blauwband>

Frank Spikmans

